

1167

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 14 października 2008 r.

w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie sektora akwakultury²⁾

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania weterynaryjne dla prowadzenia działalności w zakresie prowadzenia:

- 1) przedsiębiorstwa produkcyjnego sektora akwakultury;
- 2) zakładu przetwórczego przetwarzającego lub podającego ubojowi zwierzęta akwakultury w ramach zwalczania chorób zakaźnych tych zwierząt, zwanego dalej „zakładem”;
- 3) miejsc innych niż przedsiębiorstwa produkcyjne sektora akwakultury, w których zwierzęta wodne są utrzymywane bez zamiaru umieszczenia na rynku;
- 4) łowisk typu „wpuść i złów”;
- 5) przedsiębiorstw produkcyjnych sektora akwakultury, które umieszczają na rynku zwierzęta akwakultury wyłącznie w celu spożycia przez ludzi, w zakresie określonym w art. 1 ust. 3 lit. c rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14).

§ 2. Decyzja stwierdzająca spełnianie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności, o której mowa w § 1 pkt 1, może być wydana dla kilku przedsiębiorstw produkcyjnych sektora akwakultury, w których jest prowadzony chów lub hodowla mięczaków na obszarze hodowli mięczaków.

§ 3. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję stwierdzającą spełnianie wymagań weterynaryjnych, jeżeli podmiot prowadzący działalność, o której mowa w § 1 pkt 1 lub 2, prowadzi dokumentację potwierdzającą spełnianie wymagań weterynaryjnych dla danego rodzaju działalności.

§ 4. Decyzja odmawiająca stwierdzenia spełniania wymagań weterynaryjnych jest wydawana, jeżeli prowadzenie działalności, o której mowa w § 1 pkt 1 lub 2, stwarza niedopuszczalne ryzyko rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych zwierząt akwakultury na gospodarstwa, obszary hodowli mięczaków lub na dzikie zwierzęta wodne, znajdujące się w sąsiedztwie gospodarstwa lub obszaru hodowli mięczaków, w których zamierza się prowadzić taką działalność, a także jeżeli niemożliwe jest zastosowanie środków ograniczających to ryzyko, w tym zmiany lokalizacji prowadzenia tej działalności.

§ 5. 1. Zwierzęta akwakultury wprowadza się do gospodarstwa, w którym jest prowadzony chów lub hodowla zwierząt akwakultury, w czystych pojemnikach lub opakowaniach jednorazowego użytku, lub w pojemnikach wielokrotnego użytku, które przed każdym użyciem myje się i odkaża.

2. Do transportu zwierząt w obrębie tego samego gospodarstwa używa się oczyszczonych środków transportu, a jeżeli transport odbywa się poza gospodarstwo, to środki transportu także odkaża się.

§ 6. Produkty biobójcze używane przy chowie lub hodowli zwierząt akwakultury powinny być:

- 1) dopuszczone do obrotu na podstawie przepisów o produktach biobójczych;
- 2) zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych;
- 3) przechowywane w taki sposób, aby nie miały kontaktu ze zwierzętami.

§ 7. Jeżeli w gospodarstwie, w którym jest prowadzony chów lub hodowla ryb, znajdują się budynki wyposażone w urządzenia służące do rozrodu ryb, to w wejściu i wyjściu do pomieszczeń, w których te urządzenia się znajdują, umieszcza się matę nasączoną produktem biobójczym lub instalacje zawierające taki produkt.

§ 8. W pomieszczeniach, o których mowa w § 7, podłoga i ściany powinny być wykonane z materiałów trwałych, łatwych do mycia i odkażania.

§ 9. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 1 lub 5, zapewniają wydzielone miejsca do:

- 1) zmiany odzieży ochronnej;

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Przepisy rozporządzenia częściowo wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz. Urz. UE L 328 z 24.11.2006, str. 14, z późn. zm.).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289, z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1045 i Nr 249, poz. 1830, z 2007 r. Nr 133, poz. 920 oraz z 2008 r. Nr 145, poz. 916.

2) mycia rąk;

3) wykonywania czynności leczniczych i zootechnicznych.

§ 10. 1. Konstrukcja urządzeń doprowadzających wodę do stawów rybnych lub innych urządzeń służących do inkubacji ikry powinna ograniczać możliwość przedostawania się do nich ryb wolno żyjących.

2. Urządzenia służące do inkubacji ikry myje się i odkaża przed rozpoczęciem i po zakończeniu inkubacji.

§ 11. Narzędzia i sprzęt używane do pracy z ikrą lub nasieniem:

1) oznacza się w sposób widoczny i używa tylko z jednym urządzeniem służącym do inkubacji ikry;

2) przed i po każdym użyciu myje się i odkaża.

§ 12. 1. W gospodarstwach, w których jest prowadzony chów lub hodowla ryb łososiowatych, każdy staw rybny oraz inne urządzenia służące do prowadzenia chowu lub hodowli zaopatruje się w wydzielony komplet narzędzi i sprzętu do usuwania zanieczyszczeń, a także ryb śniętych lub wykazujących objawy choroby.

2. Narzędzi i sprzętu, o których mowa w ust. 1, nie używa się w innych stawach lub urządzeniach służących do chowu lub hodowli ryb, chyba że przed i po każdym użyciu zostaną umyte i odkażone.

§ 13. Mycie i odkażanie narzędzi i sprzętu przeprowadza się w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu lub skażeniu wody, w której prowadzi się chów lub hodowlę zwierząt akwakultury oraz rozród ryb.

§ 14. W przedsiębiorstwie produkcyjnym sektora akwakultury, w którym jest prowadzony rozród ryb, wykorzystuje się wyłącznie zdrowe tarlaki.

§ 15. Konstrukcja urządzeń doprowadzających wodę do gospodarstw, w których jest prowadzony chów lub hodowla skorupiaków lub mięczaków, powinna umożliwiać przeprowadzanie czynności mających na celu likwidację czynników chorobotwórczych.

§ 16. Sprzęt używany przy chowie lub hodowli skorupiaków lub mięczaków myje się i odkaża:

1) w trakcie cyklu produkcyjnego — w miarę potrzeby;

2) po zakończeniu każdego cyklu produkcyjnego;

3) przed każdym użyciem do innej grupy wiekowej skorupiaków lub mięczaków.

§ 17. Wymagania jakościowe, jakie powinna spełniać woda morska, w której jest prowadzony chów lub hodowla skorupiaków lub mięczaków, oraz sposób pobierania i badania próbek tej wody są określone w przepisach dotyczących wymagań, jakim powinny odpowiadać morskie wody wewnętrzne i wody przybrzeżne będące środowiskiem życia skorupiaków i mięczaków.

§ 18. 1. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 1 lub 5, sporządzają i gromadzą dokumentację zawierającą informacje dotyczące:

1) ilości i gatunku zwierząt akwakultury wprowadzonych do gospodarstwa;

2) miejsca pochodzenia zwierząt akwakultury;

3) nazwy dostawcy zwierząt akwakultury, jego siedziby i adresu, a w przypadku osoby fizycznej — jej imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania i adresu;

4) daty wprowadzenia zwierząt akwakultury do gospodarstwa;

5) ilości i gatunku zwierząt akwakultury wyprowadzonych z gospodarstwa;

6) miejsca przeznaczenia zwierząt akwakultury;

7) nazwy odbiorcy zwierząt akwakultury, jego siedziby i adresu, a w przypadku osoby fizycznej — jej imienia i nazwiska oraz miejsca zamieszkania i adresu;

8) daty wyprowadzenia zwierząt akwakultury z gospodarstwa;

9) przeprowadzonych badań, w tym — w przypadku działalności, o której mowa w § 1 pkt 1 — także wyników badań przeprowadzonych w ramach programu nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury prowadzonego z uwzględnieniem analizy ryzyka;

10) śmiertelności w poszczególnych jednostkach epizootycznych odpowiednio do danego typu produkcji;

11) przeprowadzonego leczenia.

2. W dokumentacji, o której mowa w ust. 1, nie umieszcza się informacji określonych w ust. 1 pkt 5—7 w przypadku sprzedaży zwierząt akwakultury konsumentowi końcowemu.

3. Dokumentację, o której mowa w ust. 1, przechowuje się przez cztery lata od dnia zaistnienia każdego ze zdarzeń określonych w ust. 1.

§ 19. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 3 lub 4, sporządzają i gromadzą dokumentację zawierającą informacje w zakresie określonym w § 18 ust. 1 pkt 1—4 oraz pkt 9—11.

§ 20. 1. Podmiot prowadzący działalność, o której mowa w § 1 pkt 1 lub 2, realizuje, we własnym zakresie i na własny koszt, program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury w sposób dostosowany do danego typu produkcji, w celu wykrycia podwyższonej śmiertelności i chorób podlegających obowiązkowi zwalczania.

2. Program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury opracowuje się z uwzględnieniem:

1) analizy ryzyka;

2) wytycznych określonych przez Komisję Europejską, zgodnie z art. 10 ust. 4 dyrektywy Rady 2006/88/WE z dnia 24 października 2006 r. w sprawie wymogów w zakresie zdrowia zwierząt akwakultury i produktów akwakultury oraz zapobiegania niektórym chorobom zwierząt wodnych i zwalczania tych chorób (Dz. Urz. UE L 328 z 24.11.2006, str. 14, z późn. zm.).

3. Program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury obejmuje kontrole stanu zdrowia tych zwierząt, przy przeprowadzaniu których bierze się pod uwagę status epizootyczny danej strefy lub enklawy. Częstotliwość przeprowadzania kontroli połączonej z pobieraniem i badaniem próbek w ramach programu jest określona w załączniku do rozporządzenia.

4. Program nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury, w tym pobieranie i badanie próbek, jest realizowany niezależnie od badań i nadzoru prowadzonego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej w związku ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt akwakultury.

§ 21. Zakład:

- 1) wyposaża się w system oczyszczania ścieków unieszkodliwiający dany czynnik chorobotwórczy lub ścieki pochodzące z takiego zakładu oczyszczają się w taki sposób, aby zmniejszyć do dopuszczalnego poziomu ryzyko przeniesienia danego czynnika chorobotwórczego do wód naturalnych;
- 2) prowadzi ewidencję przemieszczania zwierząt akwakultury i ich produktów do i z zakładu ze wskazaniem miejsca pochodzenia i przeznaczenia tych zwierząt.

§ 22. Podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 1 i 2, stosują dobrą praktykę higieniczną, uwzględniającą rodzaj prowadzonej działalności, w celu zapobieżenia przeniesieniu na teren prowadzonej przez te podmioty działalności choroby zakaźnej zwierząt akwakultury lub jej rozprzestrzenienia się poza przedsiębiorstwo lub zakład.

§ 23. Przy transporcie zwierząt akwakultury prowadzi się ewidencję:

- 1) śmiertelności w czasie transportu;
- 2) miejsc postojowych, w tym w gospodarstwach, obszarach hodowli mięczaków oraz zakładach;
- 3) miejsc wymiany wody, w szczególności miejsc jej poboru oraz usuwania w czasie transportu.

§ 24. 1. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza kontrole urzędowe podmiotów prowadzących działalność, o której mowa w § 1, zgodnie z art. 3 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 191 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 200).

2. Kontrole urzędowe:

- 1) obejmują co najmniej regularne inspekcje, wizyty, a także, jeżeli jest to konieczne, pobieranie próbek — z uwzględnieniem ryzyka, jakie stanowi prowadzenie danego przedsiębiorstwa produkcyjnego sektora akwakultury oraz zakładu w związku z chorobami zakaźnymi zwierząt akwakultury;

2) są przeprowadzane z uwzględnieniem statusu epizootycznego danej strefy lub enklawy.

3. Częstotliwość przeprowadzania kontroli urzędowej jest określona w załączniku do rozporządzenia.

§ 25. 1. Powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję, o której mowa w:

1) art. 8 ust. 1:

- a) pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, zwanej dalej „ustawą” — w przypadku niespełnienia wymagań określonych w:
 - § 6—13, 15, 16 i 23 przez podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 1,
 - § 6, 13 i 19 przez podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 3 i 4,
 - § 6—13, 15, 16 i 23 przez podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 5,
- b) pkt 3 ustawy — w przypadku niespełnienia wymagań określonych w:
 - § 3, 14, 18, 20 i 22 przez podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 1,
 - § 3 i 20—22 przez podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 2,
 - § 14 i 18 przez podmioty prowadzące działalność, o której mowa w § 1 pkt 5;

2) art. 9 ust. 1 ustawy — w przypadku niezastosowania się do nakazu lub zakazu określonego w decyzji wydanej na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy, w terminie określonym w tej decyzji.

2. W przypadku niespełnienia wymagań weterynaryjnych określonych w rozporządzeniu dla poszczególnych rodzajów działalności, o których mowa w § 1, oprócz środków określonych w art. 8 i 9 ustawy powiatowy lekarz weterynarii może zastosować także środki określone w art. 54 rozporządzenia wymienionego w § 24 ust. 1.

§ 26. Jeżeli została wydana decyzja, o której mowa w art. 9 ust. 1 ustawy, zakazująca prowadzenia działalności, o której mowa w § 1 pkt 1 lub 2, podmiot prowadzący dotychczas tę działalność może ubiegać się o ponowne stwierdzenie spełnienia wymagań weterynaryjnych, gdy zastosował się do nakazu lub zakazu określonego w decyzji wydanej na podstawie art. 8 ust. 1 pkt 1 lub 3 ustawy i spełnia wymagania weterynaryjne określone w rozporządzeniu dla danego rodzaju działalności.

§ 27. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 7 października 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie chowu lub hodowli zwierząt akwakultury oraz rozrodu ryb (Dz. U. Nr 231, poz. 2323).

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *M. Sawicki*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia 14. października 2008 r. (poz. 1167)

CZĘSTOTLIWOŚĆ PRZEPROWADZANIA KONTROLI W RAMACH PROGRAMU NADZORU STANU ZDROWIA ZWIERZĄT AKWAKULTURY ORAZ KONTROLI URZĘDOWYCH

Lp.	Występujące gatunki	Status epizootyczny	Poziom zagrożenia*	Typ nadzoru**	Zalecana częstotliwość przeprowadzania kontroli urzędowych	Zalecana częstotliwość kontroli przeprowadzanych w ramach programu nadzoru stanu zdrowia zwierząt akwakultury
					6	7
1	Brak zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na choroby podlegające obowiązkowi zwalczania	Strefa lub enklawa uznana za wolną od danej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury	niski	bierny	1 co 4 lata	1 co 4 lata
2	Obecność zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na choroby podlegające obowiązkowi zwalczania	Strefa lub enklawa uznana za wolną od danej choroby zakaźnej zwierząt akwakultury	wysoki	aktywny, ukierunkowany lub bierny	1 w roku	1 w roku
			średni		1 co 2 lata	1 co 2 lata
			niski		1 co 4 lata	1 co 2 lata
3	Obecność zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na choroby podlegające obowiązkowi zwalczania	Strefa lub enklawa objęta programem określonym w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt	wysoki	ukierunkowany	1 w roku	1 w roku
			średni		1 co 2 lata	1 co 2 lata
			niski		1 co 4 lata	1 co 2 lata

1	2	3	4	5	6	7
4	Obecność zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na choroby podlegające obowiązkowi zwalczania	Strefa lub enklawa o statusie nieokreślonym	wysoki średni niski	aktywny	1 w roku 1 w roku 1 co 2 lata	3 w roku 2 w roku 1 w roku
5	Obecność zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na choroby podlegające obowiązkowi zwalczania	Strefa lub enklawa objęta programem określonym w art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt	wysoki średni niski	ukierunkowany	1 w roku 1 co 2 lata 1 co 4 lata	1 w roku 1 co 2 lata 1 co 2 lata
6	Obecność zwierząt akwakultury z gatunków wrażliwych na choroby podlegające obowiązkowi zwalczania	Strefa lub enklawa skażona	wysoki średni niski	bierny	1 co 4 lata 1 co 4 lata 1 co 4 lata	1 w roku 1 co 2 lata 1 co 4 lata

* Poziom zagrożenia w gospodarstwie lub obszarze hodowli mięczaków jest:

1) wysoki, jeżeli:

- a) w gospodarstwie tym lub obszarze hodowli mięczaków istnieje wysokie prawdopodobieństwo rozprzestrzenienia się chorób zakaźnych zwierząt akwakultury i zakażenia zwierząt hodowanych przez zwierzęta z innych gospodarstw lub dziko żyjące albo przeniesienia tych chorób do innych gospodarstw lub na zwierzęta dziko żyjące, b) działalność w tym gospodarstwie lub obszarze hodowli mięczaków jest prowadzona w warunkach potencjalnie zwiększających ryzyko pojawienia się ogniska choroby (wysoka biomasa, niska jakość wody) wśród utrzymywanych tam gatunków zwierząt akwakultury,

c) gospodarstwo to lub obszar hodowli mięczaków umieszczają na rynku żywe zwierzęta wodne przeznaczone do chowu, hodowli lub odnowy populacji;

2) średni, jeżeli:

- a) w gospodarstwie tym lub obszarze hodowli mięczaków istnieje średnie prawdopodobieństwo rozprzestrzenienia się chorób zakaźnych zwierząt akwakultury i zakażenia zwierząt hodowanych przez zwierzęta z innych gospodarstw lub dziko żyjące albo przeniesienia tych chorób do innych gospodarstw lub na zwierzęta dziko żyjące,

b) działalność w tym gospodarstwie lub obszarze hodowli mięczaków jest prowadzona w warunkach niekoniecznie zwiększających ryzyko pojawienia się ogniska choroby (średnia biomasa, średnia jakość wody) wśród utrzymywanych tam gatunków zwierząt akwakultury,

c) gospodarstwo to lub obszar hodowli mięczaków umieszczają na rynku żywe zwierzęta wodne w szczególności z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi;

3) niski, jeżeli:

- a) w gospodarstwie tym lub obszarze hodowli mięczaków istnieje niskie prawdopodobieństwo rozprzestrzenienia się chorób zakaźnych zwierząt akwakultury i zakażenia zwierząt hodowanych przez zwierzęta z innych gospodarstw lub dziko żyjące albo przeniesienia tych chorób do innych gospodarstw lub na zwierzęta dziko żyjące,

b) działalność w tym gospodarstwie lub obszarze hodowli mięczaków jest prowadzona w warunkach niezmniejszających ryzyka pojawienia się ogniska choroby (niska biomasa, wysoka jakość wody) wśród utrzymywanych tam zwierząt akwakultury,

c) gospodarstwo to lub obszar hodowli mięczaków umieszczają na rynku żywe zwierzęta wyłącznie z przeznaczeniem do spożycia przez ludzi.

- ** 1. Nadzór bierny obejmuje obowiązek niezwłocznego powiadomienia o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania lub podwyższonej śmiertelności. W takich przypadkach stosuje się przepisy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt akwakultury określające postępowanie przy podejrzeniu choroby.
2. Nadzór aktywny obejmuje:
- 1) bieżącą inspekcję przeprowadzoną przez powiatowego lekarza weterynarii;
 - 2) badanie kliniczne populacji zwierząt akwakultury w gospodarstwie lub na obszarze hodowli mięczaków w celu wykrycia objawów klinicznych choroby;
 - 3) pobieranie próbek do badań w przypadku podejrzenia choroby podlegającej obowiązkowi zwalczania lub podwyższonej śmiertelności;
 - 4) obowiązek niezwłocznego powiadomienia o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia choroby podlegającej obowiązkowi zwalczania lub podwyższonej śmiertelności.
3. Nadzór ukierunkowany powinien obejmować:
- 1) bieżącą inspekcję przeprowadzoną przez powiatowego lekarza weterynarii;
 - 2) pobieranie próbek zwierząt żyjących w akwakulturze i ich badanie w celu wykrycia czynników chorobotwórczych wywołujących określone choroby, zgodnie z przepisami o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
 - 3) obowiązek niezwłocznego powiadomienia o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia choroby podlegającej obowiązkowi zwalczania lub podwyższonej śmiertelności.